

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Te pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insetate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 128.

V Ljubljani, v sredo 7. junija 1893.

Letnik XXI.

Nemški „schulverein“.

Ob Binkoštih je imel nemški „schulverein“ svoj letošnji (XIII.) občni zbor v Toplicah na Češkem. Kakor navadno, se je tam mlatila i to pot prazna slama o zatiranem nemštvu, o „nebriznosti“ nemških krogov za „schulverein“ itd. Te tožbe so stereotipne na vseh občnih zborih tega društva. V zadnjih letih pridružila se jim je še elegična tožba, da hodi „schulverein“ v zadnjem času — rskovo pot!

Tudi prav tako! Kajti če je sploh pri nas nepotrebno kake društvo, je nepotreben nemški „schulverein“! Namen mu je skrbeti, vsaj tako sodimo po imenu, za nemške otroke! A za te le predobro skrbé v naši državi odločilni krogi, ki kar najskrbneje pazijo, da bi se uho kakega nemškega porodneža ne žalilo s kako slovansko besedo. V tej skrbi gredó celo tako daleč, da se morajo v pre mnogih naših šolah velike večine slovenskih otrok prav — potrapati (!), le da se par nemških otrok ne bi moralo poprijeti slovenščine! Zakaj je potem „schulverein“? — A res, pozabili smo skoraj, da treba v Avstriji narodnostnih prepričev, premnogokrat umetno narejenih, — da se židje tem brezskrbneje morejo polniti globoko svoje žepe! In v to prav izbornu služu uprav „schulverein“!

„Schulverein“ hodi rakovo pot, in temu ne opomore nobeno javkanje nemških listov, ne opomore niti umetno narejeno navdušenje za namene tega društva. Številke pričajo. Društvo je imelo leta 1892 dohodkov 239.577 glđ. 14 kr., stroškov 245.178 glđ. 76 kr., primanjkljaja 5601 glđ. 62 kr. Proti l. 1891 so se dohodki znižali za 24.600 glđ., dasi se je vodstvo „schulvereina“ obrnilo s posebno fulminantnim pozivom do Nemcev, naj bolj podpirajo to „prepotrebno“ društvo in so razne nemške korifeje zanj zastavile svoj vpliv. Po proračunu

za l. 1893 bode letos primanjkljaja 25 810 glđ. 86 kr.

O letošnjem občnem zboru, katerega se je udeležilo 970 društvenikov s 1289 glasovnicami, naj omenimo, da je tam svojo modrost prodajal tudi dunajski župan dr. Prix, opominjajoč Nemce k slogi, dalje pl. Dummreicher itd. Ti velikaši pa se v Toplicah niso sprejeli tako navdušeno in sijajno, kakor so pričakovali. Predsednik dr. Weitlof je tožil, da se politična vprašanja vrivajo tudi v „schulverein“, in da zlasti iz političnih ozirov mnogi ne marajo zanj. Jadikoval je, kako mineva zanimanje za društvo vedno bolj; radi tega je moralo vodstvo začeti — varčiti z društvenim premoženjem. Zahvaljeval se je tudi „najgorkeje“ mnogim „schulvereinovim“ prijateljem izven avstrijskih mej (!).

O društvenem delovanju je poročal prvi podpredsednik dr. V. pl. Kraus. Društvo je vzdrževalo 31 šol in 49 otroških vrteev. Posebno obširno govoril je o koroških razmerah. In prav to je značilno za „schulverein“.

„Schulverein“ je za Koroško nepotreben, kajti na Koroškem so vse šole nemške ali vsaj (na papirju) nemško-slovenske razven dveh (!) čisto slovenskih šol. Kje so tedaj tisti „nemški“ otroci, za katere hoče skrbeti omenjeno društvo?! Čemu torej „schulverein“?! — Odgovor: Za lov na slovenske otroke!

Za nemške otroke mu je malo mar; tem več pa za slovenske, katere hoče ponemčiti. Zato deli nemško-slovenskim (utrakvističnim) šolam podpore, da se v takih šolah slovenščina čim bolj izpodriva!

Poročilo pravi, da je „schulverein“ dal učiteljskemu semenišču v Celoveu zdatno podporo in da je lani nastopilo 30—35 učiteljev učiteljske službe. Te učitelje, izšolane s pomočjo „schulvereina“, se mora kajpak smatrati za ravno toliko strastnih agi-

tatorjev za nemštvo med Slovenci! 64 utrakvističnim in nemškim šolam ob jezikovni meji podarilo se je 1773 nemških knjig in mnogo raznih učil; 61 učiteljem dovolile so se „častne nagrade“ za „verdienstvolle (!) Pflege der deutschen Sprache“ v dvojezičnih šolah!! Misli si lahko cenjeni čitatelj sam, s koliko vnemo in kakim navdušenjem vtepa (!) nemški učitelj koroških „dvo“-jezičnih šol v glave mlade slovenske dece blaženo nemščino! Ne samo, da mu je, ako se izkaže dobrega nemškega „sprachmeister“, gotovo priznanje višjih šolskih oblastnij, da mu je upati hitrega avancementa, — določen mu je tudi prijeten, zlasti koroškemu učitelju vedno dobro došli cvenk nemškega „schulvereina“! Se li smemo potemtakem čuditi, da so učitelji najhujši agitatorji za nemštvo med koroškimi Slovenci, da z vso močjo delajo zlasti i ob času raznih volitev za nemčurske prvake!?

Obširno se poročilo bavi z dopisom nekega praškega lista, ter navaja ga v dokaz, kako se koroški Slovenci vedno bolj gibljejo. Peča se z „Miom“, „Mohorjevo družbo“, „Katol. polit. in gosp. društvom za Slovence na Koroškem“, „Ciril-Metodovo družbo“ itd. Vjeda se nad napredkom slovenskih posojilnic ter bridko zdihuje: „Slovenische Vereine schiesen im Alpengebiet wie Pilze aus dem Boden.“

Trn v peti je oblastni in zagrizeni „schulvereinovi“ gospodi slovensko obrtno društvo v Celju, bóde jih, da goriški Slovenci za slovensko svojo deca rahtevajo slovenske šole, da namerava šolska družba sv. Cirila in Metoda v več krajih ustanoviti slovenske otroške vrtee za slovenske (!) otroke. Jezi jih, da si zida „Narodni Dom“ v Ljubljani svojo hišo, da izhaja v Trstu „Primorski list“, peče jih, da so v celovškem semenišču i še češki in slovenski bogoslovci itd. Res, gospoda postaja že skrajno — smešna! Da živimo vendar še v Avstriji, ki ni in ne more biti nemška država, to menda ti ljudje

LISTEK.

Prah in pepel.

Spisal P. L. Coloma. Prevel Basnigoj.

(Konec.)

Dotikam sega s početka na lahko potem ga tresem krepkeje in ogovarjam v vseh jezikih, kolikor sem jih znal. Zakaj nisem vedel, kakov narodnjak da je. Toda umirajoči se ne gane. Mržeč in zevajoč hrope počasi, kakor bi pogrgraval na smrt. Srce pa mu bije hitro in nepravilno, kakor ura, ko se ji je utrgala veržica.

V sveto olje ga nisem mogel dejati. Najbližja župnija je bila Prokabruna, oddaljena nad eno uro.

Ker je umirajoči, zahtevajoč duhovnika, izrazil željo, da bi se spravil z Bogom, dvignem roke ter mu podelim „sub conditione“ odvezo.

Potem mu položim razpelo na prsi in sedem k postelji. Pomočil sem mu časih ustnice z ruto, ki sem jo bil poprej namočil v vodi. Drugače mu nisem mogel pomagati.

Tako so minevale ure. Iz plesne dvorane je donel klavir, na katerem je nekdo igral polko. Moj neznanec je pa dihal vedno težje. Bil je blizu smrti.

Zrak v tesni sobi je bil zaduhel in neznosen. Odprl sem okno, da se nekoliko oddahnem. Nasprotno je bila igralnica. Tudi tam so bila okna odprta.

Gledal sem strahu in strasti skremžene obraze igralcev, ki so bili sklonjeni pod svetilkami čez rulate in stebriče denarja.

Zaskomikal me je šum, kakor bi kdo praskal z nohti po zidu. Mislil sem, da dela to bolnik in sem pohitel k postelji. Toda on se ni ganil. Ležal je, kakor sem ga pustil. Zdaj se začuje škrtanje, ki mi je šlo po vseh udih, znova.

Škripal je z zobmi. Tamkaj v gostilni je pa igral nekdo na klavirju pesen iz „Lucretia Borgia“ in globok alt je pel: „Il segreto per esser felice“.

Srce se mi je silno krčilo in solz nisem mogel zadržati. Kar nevede sem pritisnil sv. razpelo na trepetajoče ustnice umirajočega. Toda te se niso ganile in ne poljubile znamenja rešitve.

Ob dveh dvigne bolnik glavo in bljune kri. Za deset minut je bil zadnji boj! Poklekнем in molim zanj. Pri besedah: „Redemptorem tuum facie ad faciem videas“, stresse se silno umirajoči. Odprl je oči, pogledal me zavzet; skozi nos in usta se mu je udrla kri — in je ugasnil.

Groza me je obšla in komaj sem dokončal svojo molitev.

Ko sem dovršil, poklical sem hišno. Kmalu je prišel tudi gospodar in zdravnik.

Ker sem slutil, kako gnusni prizori se prično, šel sem v svojo sobo.

Kmalu potem so zaškripala vrata, ki vodijo z dvorišča na polje. Danilo se je. Videl sem dva moža, ki sta skrivaj šla z dvorišča. Eden je nesel lopato, drugi je pa vodil osla, na katerim je bilo natovorjeno v grde cunje zavito truplo. Mož sta krenila po stezi čez goro proti Prokabruni. Ko sta šla na ovinku mimo grma, zgrabila je veja rjuho in jo odtrgala nekoliko. Gole zvezane noge mrtveca so se pokazale.

Bil je to oni neznanec. Nesli so ga pokopat.

V.

Še tisti večer me obišče gospodar in me prosi, da mu prevedem nekaj španskih pisem na laško.

Dobil jih je v kovčegu umrlega. „Bil je Španec — ponarejevalec denarja“, rekel mi je, „poglejte, kaj smo dobili pri njem.“

In pokazal mi je razne ponarejene načrte bankovcev turinskih in španskih.

Jaz progledam hitro naslove pisem, ki so bili zapuščina umrlega in spoznam neizrečno presenečen, da so vsa na Manola naslovljena.

Tedaj sem menil, da bi to povest zapisal in jo posvetil nekaterim očetom.

nočejo pojmiti, da imamo i Slovenci po cesarski postavi pravico do obstanka, to presega njih pamet!

Resno pa moramo vprašati, kaj imajo vse omenjene zadeve opraviti pri obnem zboru nemškega šolskega društva? Če hoče skrbeti „schulverein“ za nemške otroke, — dobro, svobodno mu je, Nemci naj mu bodo hvaležni. A mi odločno oporekamo, da se pod krinko šolskega društva goje povsem politične tendence, da se pod imenom „schulvereina“ razširja med Slovence prava nemška irredenta, kateri je le namen ponemčevati našo last, lepe slovanske pokrajine ter pripravljati pot — pruski piklhabvi!

„Schulverein“ skrbi za germanizacijo Slovanov, skrbi pa tudi, da raste in se ukrepi vpliv židovskega lažiliberalizma! V nižjeavstrijskem deželnem zboru dokazali so protisemitski poslanci neovrgljivo, da je temu društvu le za to, da vabi v svoje šole češke in slovenske otroke in da skrbi za židovsko deca! Dr. Weitlof, tudi v onem zboru na to očitaje ni mogel ničesar odgovoriti, niti ovreči! Radi tega tudi mnogi Nemci, zlasti nemško dijaštvo mu je v ogromni večini naravnost nasprotno. V občinskem odboru v Liberiah na Češkem znižali so letos običajni letni prispevek „schulvereinu“ od 200 gld. na 100 gld.; nemško-nacionalna večina je označila „schulverein“ kot prav škodljivo društvo, ki nemštvu več škoduje, nego hasne, — „ein partei-politischer liberaler Kampfverein“! Iz tega se pa tudi vidi jasno, da nam treba združiti proti združenim nemškim šovinistom židovsko-liberalnega „schulvereina“ prav vse moči, da skupno branimo najsvetejše nam: vero in pa narodnost! Na prvo kakor drugo preže ljuti sovražniki naši.

Bratec našemu „schulvereinu“ je „Allgemeiner deutscher Schulverein zur Erhaltung des Deutschthumes im Auslande“ (!) na Nemškem. To društvo je po nemških državah jako razširjeno, šteje mnogo tesno združenih podružnic in je imelo leta 1892 nad 136.500 mark dohodkov. Namen mu je, da podpira nemštvo v inozemstvu, tedaj tudi v Avstriji (!), s tem, da vzdržuje nemške šole. Od tega pod pruskim vplivom stoječega društva dobiva i naš „schulverein“ nekda bogate in velike podpore, za koje se je tudi dr. Weitlof lepo zahvaljeval pri zadnjem obnem zboru. S pruskimi markami, z bogato denarno pomočjo iz „rajha“ se tedaj šopirijo naši „domoljubni“ Nemci. Da je temu prav tako, se vidi iz pisarenja nemških listov tam v „rajhu“ (na pr. „Vossische Zeitung“), ki močno hvalijo avstrijske Nemece. Samo da to, vsaj za sedaj še, bolj ponižno imenujejo: „nationale Kleinarbeit“. In na tej poti hodita avstrijski, kakor nemški „schulverein“ vedno lepo „roko v roci“ do istega smotra; utrditi pruski vpliv v Avstriji! Pač, — daleč smo prišli!

Neumorna skrb vseh slovenskih rodoljubov pa bodi, da se na Slovenskem kolikor mogoče onemogoči kvarljivo delovanje „schulvereinovo“. Pazi naj se zlasti, da ne dobi vpliva na katero naših šol! Skrbimo i za izdatno podporo in spopolnitev naše šolske družbe sv. Cirila in Metoda, da tem uspešneje more skrbeti za izobrazbo in krščansko vzgojo slovenske dece! ×

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. junija.

Shod staročeških zaupnikov. V nedeljo je bil v Brnu shod staročeških zaupnikov. Dr. Zacek je dokazoval, da je vlada s svojimi napakami zakrivila sedanji neugodni položaj. Vlada se še vedno ni prepričala, da se interesi države popolnoma vjemajo z interesi češkega naroda. Ukazi ministra Gauča so največ pripomogli, da je radikalizem dobil tako moč mej češkim narodom. Češka narodna stranka odklanja vsako odgovornost za dunajske punktacije, katerih posledica je bila, da sta odstopila Dunajevski in Pražak in je prišel Kuenburg v ministerstvo. Moravski poslanci bodo vse sile napeli v državnem zboru, da popravijo napake Mladočehov in pripomorejo, da se obnovi železni obroč. Dr. Bubela je naglašal, da je potrebno delovati na to, da Čehi na Moravskem tudi v gospodarskem oziru pridejo do večje veljave. Dr. Fanderlik je pa rekel, da državni zbor nema take moči, da bi se Čehi morali tresti pred njim; sestavljen je namreč tako, da moči niti pokazati ne more. Vlada potrebuje večine, in jo tudi vsekako dobiti mora. Leta 1879. vlada ni

hotela trdne večine, tem več od slučaja do slučaja. Ker je pa levica hotela priti zopet na krmilo, je grof Taaffe se moral približati desnici in napravil se je železni obroč, ki se je razletel leta 1891. Ker se zaradi Mladočehov ta obroč obnoviti ni mogel, približala se je vlada levičarjem. Levica je pa pri tem previdno postopala in dosegla majhne vspehe. Trdne večine ni v državnem zboru. Levičarji bi radi gospodarili, ali tega niti vlada ne odobruje, ker spozna, da bi gospodstvo levičarjev bilo škodljivo državi. Desnica pa mora vlado podpirati v teh nazorih, da ne preide v nemški tabor. Moravski Čehi morajo hoditi z desnico že zaradi svojega programa. V njih programu je češko državno pravo. Za obnovenje tega prava pa sedaj ni pravi čas. Ko bi bili Čehi leta 1862 bolj potrpežljivi, leta 1867 bolj modri in 1870 pa manj trdovratni, pa bi bili danes bližje češkega državnega prava, nego so tako. Sedaj je pa pred vsem potrebno pospeševati duševni razvoj češkega naroda in skrbeti za njegovo enakopravnost. Predno je kaj upanja, da se obnovi češko državno pravo, se morajo sporazumeti Čehi in Nemci, kar je želeli iz narodnega in državnega ozira. Sprava mej Nemci in Čehi se pa ne da doseči s papirnimi dogovori, temveč le s popolnim izvedenjem narodne enakopravnosti, da nobena narodnost ne bode imela prednosti pred drugo. Naloga moravske narodne stranke je razširjati to mnenje po deželi, to bode več koristilo, kakor ves radikalizem, ki je od 1861 leta toliko škodoval češkemu narodu. On zmatra, da je dolžnost njegove stranke podpirati desnico, da se osnuje prejšnji železni obroč in tudi upa vspeha.

Mladočeški shodi. V nedeljo je bil v Jiglavici na Moravskem mladočeški shod, na katerem je govoril dr. Herold o političnem položaju. Njegov govor je precj jasno kazal, da bi Mladočehi radi zapustili sedanjo svojo napačno politiko, ko bi se ne bali zgubiti zaupanja pri narodu. Največ in najprej je govoril o narodni enakopravnosti, in s tem delom govornikom se popolnoma vjemamo. Narodna enakopravnost je politična potreba v mnogojezični Avstriji, rekel je govornik. Češki narod sam želi sprave, in je torej bil vesel, ko je slišal, da je vlada za spravo. Z Nemci seveda sprave sklepati ne more, ker so Nemci „beati possidentes“. Dunajske punktacije so bile velika napaka. Češki in moravski Nemci tudi ne ljubijo dežele, v kateri stanujejo. Kaki so Nemci, pač najbolje kaže to, da Mažarom in Poljakom dovoljujejo koncesije, da le morejo gospodariti nad Čehi. Razdelitev okrajev po narodnostih bi ne naredila narodnega miru. Ko bi se okrepi Nemci v svojih okrajih, pa bi jo vdrli v češke okraje. Nemci si skušajo polagoma pridobiti povsed prvenstvo. Hudo je govornik grajal Plenarjevo postopanje v delegaciji, ki pa ne bo imelo tustega vspeha, katerega je želel Plener, ker Evropa že dovolj pozná razmere v Avstriji. Celó grof Taaffe je pustil Plenarja na cedilu in se odpeljal v Načlov. Koncem je pa govornik prešel na češko državno pravo, kar je seveda moral storiti, ker sicer bi se zameril pri narodu. Shod je izrekel zaupnico mladočeškemu poslancem in nezaupnico dvema staročeškima poslancema. Drugi mladočeški shod je bil v staromestnem mladočeškem klubu v Pragi. — Ta shod ni bil posebnega pomena, ker ni bil prišel k njemu nobeden bolj znan politik. Govorila sta dva govornika in tako zabavljala proti deželnemu vrhovnemu maršalu in vladi, da je vladni zastopnik shod razpustil. Ker se zborovalci niso hoteli raziti, temveč so le kričali in razgrajali, je prišla policija in jih razgnala. — Mladočeh Mixa je bil v Příbram sklical svoje volilce, da jim poroča o svojem delovanju. Shod mu je pa pokazal veliko nevoljo, ker ga ni bilo pri seji, v kateri so mladočeški deželni poslanci razgrajali. Mixa sedaj najbrž odloži svoj deželnozbornski mandat, državnozbornskega je bil že poprej odložil. Ravno nezaupnice shod Mixi ni bil izrekel, ker je bil nastal po njegovi izjavi, da ga ni bilo pri dotični seji, tak hrup, da je predsednik moral zaključiti zborovanje.

Kalnokyjeve izjave o vnanji politiki so dobro orožje nasprotnikom vojaške predloge v Nemčiji. Če je položaj tako miren, po tem po njih mislih pač vojske povečavati treba ni. Mnogi italijanski listi pa ne govore posebno laskavo o Kalnokyjevi izjavi o vnanji politiki. To pa prihaja od tod, da se ravno sedaj vrše volitve v Trstu, vsled katerih se je po italijanskih listih raztreslo toliko lažij o zatiranji Italijanov v Avstriji. Nekateri listi v italijanski kraljevini vedo namreč celo povedati, da se je pred volitvami poslalo več polkov vojakov v Trst

in so pred Trst priplule vojne ladije. „Diritto“ pravi, da je Kalnoky imel prav, ko je rekel, da Italija želi miru, ali iz tega se pa naj ne sklepa, da se hoče vsemu udati in odpovedati. Mejnarnodne zveze se ne smejo previsoko ceniti, kajti tricarske zveze že ni bilo, ko se je še po listih proslavljala. Italijani pa ne morejo razumeti postopanja jedne zaveznice proti njenim italijanskim podložnikom. „Tribuna“ pravi, da iz izjav v ogerski delegaciji je pač razvidno, da trodržavna zveza že obstoji, potem pa pravi, da je v Italiji malo isedentovcev, ali ideja samo na sebi ima moč v sebi. Zveza z Avstrijo tako dolgo ne bode popularna, dokler cesar Franc Jožef ne pride v Rim in Avstrija ne bode bolje umela čustev svojih italijanskih podložnikov. Umestno je pač, da naši državniki malo premislijo pomen tacih glasov, da bodo prav cenili zvezo z Italijo.

Francija. Dva znamenita moža sta zadnji čas razvila svoj program. Leon Say in Constans. Oba sta govorila v enakem zmislu. Pripravljena sta vsakega, torej tudi katolike, vsprejeti v republikanski tabor; poleg tega sta tudi za strpljivost proti katoliški cerkvi. Vse to so lepe besede, pa nič drugega, kakor besede. To se vidi iz tega, da sta se izrekla, da se morajo obdržati sedanji šolski in vojaški zakoni, kateri niso prijazni katoliški cerkvi. Govorila sta največ v imenu velikih kapitalistov, kar se vidi iz tega, da sta proti vsakim socialnim reformam. Leon Say se je izrekel za odpravo delavskih sindikatov; Constans ravno tega ni zahteval, temveč je le posebno naglašal, da naj delavci z varčnostjo izboljšujejo svoje stanje. Celó židovska „N. Fr. Pr.“, ki gotovo ni prijazna delavcem, pravi, da je njegov nasvet podoben svetu, katerega nekateri dajo otrokom, da naj tiču potresejo soli na rep, pa ga bodo vjeli. Pri sedanjih rezmerah se delavci ne morejo toliko opomoči, da bi tudi združeni v društva napravili svoje tovarne.

Socijalne stvari.

Kmetiska beseda o lovskem zakonu.

Ko sem prebiral v zadnjih „Slovenih“ načrt novega lovskega zakona, skoraj nisem verjel svojim lastnim očem. Mislim sem se, ker se svet suče, da nas je res prisukalo na kakšno Brazilijo, kjer so nekdanj kar kupe zlata kopali in ljudje brez velikega truda obogateli, kar pa je — mimogredé rečeno — tudi bilo vse pretirano. Če pa nismo se tako srečno prisukali v bogastva polne kraje, smo pa nasproti prišli na — Turško, kjer nekdanj in sedaj kmet ni imel nobenih pravic, temuč bil je le uboga „raja.“

Jedno ali drugo nam kaže načrt novega zakona, ker v njem ni besede o kakšnej pravici kmeta braniti se nasproti divjačini, pač pa je strašno dolga in dvomljiva pot do kake odškodnine. Bolje bi bilo, mesto gostih in zavutih besedij izraziti se kratko: Kmet ne potrebuje svojih sadonosnikov, pridelovanja na poljih itd. vse to mu je le v zabavo, saj on itak lahko izbaja. Bog, da bi bilo to res, ali žalibog da je to veliko drugače, razloček tolik kakor noč in dan!

Ozrimo se nekoliko po svetu in vprašajmo povsod, vedno se nam odgovarja v besedah in časopisih, da blagostanje gine, širi se pa revščina in siromaštvo. In še vprašamo, odkod to, odgovarjajo nam višji stanovi: kmet je ubožal; nižji stanovi zopet javkajo: kmet nima denarja. Vse to neovrgljivo priča, kar se je že tisočkrat povdarjalo, da kmet je ona podlaga, na katero se zida vsa obstoječnost in blagostanje ljudstev.

Razume se samo ob sebi, da kdor stavi kakšno poslopje, skrbi najprej za trdna tla, krepko podlago. Enako bi morali za to poklicani najprej skrbeti, da se okrepi in ohrani čez vse potrebni kmetijski stan, na katerega moč se navadno zanašajo vsikdar, najraje pa še, kadar treba naložiti novih bremen ali davkov. Dosledno bi bilo torej in pravično, ako bi mu po drugej strani preskrbeli potrebnih sredstev, braniti ga nasilstev in krivic, naj leté nanj te od katere koli strani. Zalibože pa je to spoznanje še-le v povojih, iz katerih jo bode spravila morda še-le britka sila, — splošna revščina!

Naj se nam ne očita preveč, ako rečemo, da je izdelovalec omenjenega načrta morda komaj prekoračil prag svoje hiše, — tako malo praktičnega zdi se nam, da ima oni načrt v sebi. Lovec in divjačina vse, kmet — nič! — Kam pridemo s tem, naj ne sodijo oni, ki svoje podplate malokdaj trgajo po trdem kamenju, ki nikoli ne skušajo kmetovaga truda, skrbi in znoja, navrh pa še — preziranje,

pravim, na to naj odgovarjajo in delujejo oni, ki s kmetom čutijo njega težave in ki jih skrbi tudi njega bodočnost!

Kam pridemo sedanj ča s kmetom, ako ne bo on pripravil dosti sadnega drevja? Gozdi se čedalje bolj bližajo svojemu koncu, poljedelstvo peša, živinoreja hira, vinorejstvo pa naravnost — gine! Vse trdi, pomagajmo si s sadjerejo. Žalibog pa je res za to že skrajni čas, kajti mnogo imamo še krajev, kjer se sadjereja ne goji in koder se še le začena gojiti, kedaj boče še le dobiček donasala? Ker se to tako počasi godi, nima marsikateri kmet veselja si zarezati ali kupovati drevesc, češ, kedaj bom od tega jaz še le dobiček imel, stanejo me pa dosti.

Tako misli in govori že priprosti kmet, kaj pa poreče še oni, ki zve, da dandanes ima pri nas v Avstriji divjačina prosto pot in povsod zagovornikov zadosti; kmet naš ima sicer pravico sadje zarezati ali nikakor in nikjer ga braniti! — Škoda, bode djal, za ves trud s sejanjem pešk, grajenjem drevnice, pletvijo, cepljenjem, presajanjem itd. ker ves ta trud je izročen v milost lovcem in slast divjačini! Naj se nam potem gospoda ne čudi, da sadjerejo zanemarjamo, pa milujemo še one krajcarje, ki jih dežela troši za sadjerejske šole!

Morebiti si bo pa kdo mislil, da zato pa lov strašno veliko nese, med tem ko kmet pičlo davka plačuje. Pričam lahko s številkami, da kmet plača primeroma z najemnikom lova od 80 do stokrat več davka, nego lovec, med tem ko je on z orožjem v rokah da na svojem posestvu svoje pridelke brani, imenovan in kaznovan kot hudodelnik — tat! — To so razmere, katerim se bi morda še divjaki čudili, pa v „omikani“ Evropi med „omikanimi“ narodi to spoznanje še le cveté!

Če tako govorimo kmetje in naši zagovorniki bodo morda ljubitelji lova si mislili, da se nam že davno sline cedé po mastnej divjačini, katero bi kmet tako naravnost uničil, ko bi le smel do nje. Nikakor ne, temuč kakor povsod, naj velja tudi tukaj srednja — zlata — pot! Vsakemu svoje! Kmet ne potrebuje več, nego ima vsak še tako boren človek na svetu, on zahteva pravico, da sme braniti svoje imetje, posebej še njega nasade! V gozdih in pašnikih, kakor posebno planinah imej pravico in oblast lovec, na vrlih in poljih pa hoče biti neomejen gospodar — kmet!

Še nekaj naj opomnim v tehten prevdarek vsem, ki so nasprotni v tej važnej zadevi kmetu. Kmet s pridelovanjem in zarezanjem sadja ne dela veliko za se, nego veliko bolj za svoje naslednike in pa tudi za — državo. Kdor pozna sadjerejo, on ve, da tisti ki se trudi z njo, ne bo užival še veliko sadja, on dela torej ne iz dobičkarije, temuč iz gole ljubezni do napredka. Kaj nam pomagajo še tako lepe besede o napredku, ako pa dejanj ni, ako se mu še le celo pot ovira?

Marsikdo se utegne spodtikati nad temi trpkimi besedami, katere mi je narekovala edino le ljubezen do našega kmeta in pa želja, teptani njegovej pravici nekoliko pomagati, če ne k veljavi, vsaj k spoznanju. Nikar naj si ne misli, slavna gospoda, na katero apelujem s tem, da ima polno moč v rokah, tudi nasproti kmetu. Naj bode prepričana, da se ta čedalje bolj zaveda kakor dolžnostij, tako tudi pravice svojih, katere bode terjal tako dolgo, dokler se mu ne ustreže. Ako se ob tej priliki ne bo napravil lovski zakon, tudi njemu pravičen, zagotovljamo lahko, da ne bode imel trajnega obstanka.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. junija.

(Katoliška dijaška drnštva.) Sinočnji „Slov. Narod“ se čudi, da smo notico o nekem pretepu mej dijaki v Gradcu priobčili v političnem pregledu. To pa le kaže „Narodov“ slab spomin. Sicer bi se tudi spominjal, da je o razgrajanju nemško-narodnih dijakov na Dunaju že tudi poročal v političnem pregledu. To pač ne more biti, da bi morda dijaška razgrajanja le na Dunaju imela političen pomen, v Gradcu pa ne. Nikdo pač ne bode trdil, da bi tako nasprotje mej dijaki ne bilo v nekaki zvezi s splošnim tokom politike. — Izpodtika se „Slov. Narod“ nad našim inseratom o bolgarskih obljagah in nam hoče nekako nepoštenost podtikati. Mi na to drugzega ne odgovorimo, kakor da se dotični inserati vjemajo s tem, kar pišemo o bolgarski politiki v vredniškem delu lista, in pa tudi s tem, kar smo pisali predno smo dobili dotični inserat,

torej tukaj plača nima nobenega vpliva. O židovskem denarju, ki se nam očita, pa vemo mi zanimivo dogodbico iz zadnjih dnij. Mogočno so rohneli svoj čas „Narodovi“ gospodje proti g. Muhru in njegovemu postopanju na Bledu; celo Šekspirja so citirali. Kako smo pisali mi, je znano našim bralcem. Tu pride zastopnik g. Muhra k nam in nas prosi, naj prijavimo njegovo pojasnilo in naj račun za to pošljemo g. Muhru na Dunaj; dejal nam je, da sta „Laibacher Zeitung“ in „Narod“ že obljubila, da prineseta židov zagovor. In res sta ga neko soboto oba lista priobčila, „Slovenec“ ga pa ni in ne bo, marveč še enkrat je odločno povdarjal svoje stališče v članku „Nevarna znamenja“. — Vsekako bi bilo tedaj za „Narod“ precej pametneje, če nam ne očita „židvskega denarja“.

(Z Breznice) dne 6. junija. V popravilo in spopolnilo naše novice o ognju v Zabreznici piše se nam: Sporodam Vam prežalostno nesrečo. Dne 6. junija po noči ob 1/2 prične nenadoma goreti v Zabreznici gospodarsko poslopje hiš. številke 8. Veter je silno pihal. Ko bi trenil, bile so tudi sosednje hiše v ognju in pogorele so dvanajsterim gospodarjem hiše pa gospodarska poslopja. V hiši št. 9 je zgorel tudi stari gospodar, bolni Jožet Vogelnik. — Dobili so ga mej sobnimi vrati, hoteč se rešiti je omagal tamkaj. Nekaterim je zgorela tudi do malega vsa obleka in žito, kolikor so ga še imeli. Gospodarju Francetu Muleju, pri katerem je pričelo goreti, je ogenj vničil kobilu, troje goveje živine, štiri prašiče in okrog 20 ovac. Dvema drugima gospodarjema je zgorelo nekaj prašičkov. Prihitele so na pomoč požarne brambe iz Radoljice, Bleda, Jesenic in Begunj, ter so rešile še, kar je bilo mogoče. Izrekamo jim svojo najtoplejšo zahvalo. Bog Vam poplačaj Vaš trud! — Govori se, da je bil zažgal neki pijan ptujec. Nesrečo povikša še to, da pet izmed dvanajsterih pogorelih gospodarjev ni bilo nič zavarovanih. Presrečno priporočam uboge pogorelece blagim dobrotnikom, zlasti na ptujem živčim gospodom brezniškim rojakom.

Tom. Potočnik, župnik.

(V ljubljanski bolnišnici) bivačemu prečast. gosp. župniku M. Serviceelju iz Reberce na Koroškem se zdravje vedno boljša. Noga se celi normalno in bolnik tudi že vstaja in hodi. Nadejati se je, da zdravih nog kmalu zapusti bolnišnico.

(Sarajevski nadškof prevz. g. dr. Stadler) slavil je včeraj 25letnico svojega mašnikovanja. Za to slavje je sarajevsko stanovništvo in vsa škofija priredila velike ovacije.

(Okrajni načelniki.) Cesar je potrdil volitev g. dr. Fr. Jurtele, namestnika štirskega dež. glavarja, načelnikom in Ivana Anderluha, njega namestnikom okr. zastopništva v Smarjini na Spod. Štirskem; istotako volitev gospoda notarja A. Svetine, načelnikom in barona Wittenbacha, njemu namestnikom v okr. zastopništvu na Vranskem.

(Kaznjenci ljubljanske kaznilnice na Gradu), kakor smo že poročali, ne gredó letos na Koroško, da bi pomagali pri zgradbah hudournikov, temuč odrinejo letošnje poletje na Dolenjsko, kjer bodo dobili posla na trebanjski železniški progí.

(Vrhovni poveljnik domobranstva) nadvojvoda Rainer ogledoval je v ponedeljek v Pulju nastanjene domobrance; v torek je ogledal domobrance v Gorici, in danes se je pripeljal nadvojvoda v Ljubljano, kjer bode prenočil. Jutri dopoldne ogledal bode naše domobrance, ter se odpelje ob 6. uri zvečer v Celje; dné 13. t. m. bo pa ogledoval domobrance na Češkem (Budejevice-Plzen), dné 18. t. m. pa po Galiciji.

(Izpred porotnega sodišča.) Včeraj, drugi dan porotnih obravnjav, sta bila obsojena Janez Lap iz Dolskega zaradi ropa na 10 let, in mladoletni Janez Jeriha zaradi posilstva na 15 mesecev ječe. Prva dva dneva so prisodili hudodelcem 30 let in 3 mesece ječe. — Danes sodijo Fr. Ažmana iz mošenjske fars in Jakoba Petkovška iz Vipavskega, obadva zaradi uboja. — Jutri, v četrtek, bodo stali pred porotniki: Anton Klemenčič, Franc Lavtar in Franc Dimnik, slednji zaradi poboja. — V petek ne bode porotnih obravnjav. — V soboto se bodo zagovarjali Jožef Gosar, Henrik Stergar in Janez Zupančič, vsi trije zaradi ponarejanja denarja. S temi je zaključeno III. porotno zasedanje.

(Nova šolska zastava.) S Podbrezja se nam poroča: Na praznik presv. Trojice se je pri nas blagoslovila šolska zastava, katero je naši šoli podaril

preč. gospod Jan. Keršič, župnik na Jesenicah, tukajšnji domačin. Zastava je lepa ter ozaljšana s podobama Matere Božje in sv. Alojzija. Čast. gosp. župnijski oskrbnik Ant. Mali je v lepem govoru pojasnil pomen zastave ter vzlasti starišem in otrokom priporočal vestno spolnovati svoje dolžnosti. — Popoldne so otroke na vrtu gostilničarja gospoda Alojzija Pavlina primerno pogostili. Solarjem ta dan ostane gotovo v dobrem spominu.

(Umrla) je včeraj dne 6. junija ob 3. uri popoldne v tukajšnjem uršulinskem samostanu previdena s sv. zakramenti za umirajoče č. sestra Ljilka Marija Margarita Kaspek v 47. letu svoje starosti. Rajnka je bila rojena v Czaczu na Poljskem ter pred tremi leti sprejeta v ta samostan. Vedno boleha je veliko trpela. Bog ji daj večni mir! — Pogreb bo jutri v četrtek ob 3. uri popoldne.

(Imenovanje.) Davkarski nadzornik g. Jan. pl. Laschan imenovan je višjim davkarskim nadzornikom pri finančnem deželnem ravnateljstvu v Inomostu.

(Preskušnje za gozdarje.) Deželna vlada za Kranjsko naznauja, da se morajo prošnje za dovoljenje k državni preskušnji za gozdarje in za gozdno-varstveno in tehnično pomožno službo, dalje prošnje za pripust k preskušnji za lovsko in lovsko-varstveno službo vložiti pri tem uradu najkasneje do dné 31. julija t. l.

(Iz Vuhreda) se nam brzojavno poroča, da so o bivanju premil. knezoškofa goreli kresovi na Veliki in mali Kapi, na Janževem vrhu in Arlici, da so prebivalci napravili lepo baklado in petje.

(Novo tiskarno) žida v Celoveu društvo svetega Jožefa oziroma mil. gosp. knezoškof dr. Jos. Kahn. To je šesta tiskarna v Celoveu, kjer pride na 3300 prebivalcev že jedna tiskarna. Nemškim liberalcem je nova tiskarna hud tru v péti, ker se boje za druge — „liberalne“ tiskarne. — Upajo, da se po novi tiskarni poživi katoliška zavest in versko življenje med koroškimi Nemci. To je pač nujno želeti, a dosti upanja, da se to k ma tu zgodi, nimamo!

(V Celoveu) so zaprli vse ljudske šole radi nalezljivih boleznij med otroci. To šolsko leto ne bode več šole.

(Prvo desetletje poštne hranilnice) je z l. 1892. dovršeno. Poštno-hranilniški ravnatelj, dvorni svétnik g. pl. Wacek objavil je ravnokar v svojem letnem poročilu za l. 1892. tudi nekaj pregled o skupnem poslovanju iza obstoja tega ustava. V minolem letu je imela poštna hranilnica čistega dobička 1,139884 gld. — Na Kranjskem se je maja meseca t. l. vložilo v hranilnem oddelku 23.529 gld., v čekovnem 1,083.379 gld., vzdignilo iz hranilnega oddelka 25.250 gld., v čekovnem pa 354.212 gld.

(Ogenj.) Dne 6. t. m. zjutraj ob 1. uri začelo je goreti v Ponovivasi fare šent-jurske pod Smarijem. Ogenj je upepelil hišo, gospodarsko poslopje in kozolec vdove Marije Perme po domače „Pisek“. Hvala Bogu, da ni bilo kakega vetra, sicer bi pogorela vsa vas, broječa do 50 števil. Kdo je zažgal, se ne vé, bržkone kak postopač, katerih se ne manjka ob dolenjski železnici, ki ponoči polegajo po listnikih in kozoleih, ne da bi se poprej zglašili pri dotičnih gospodarjih za prenočišče. Zgorela sta pri tem požaru tudi dva prašiča omenjeni posestnici; živino so rešili, a zgorela je vsa obleka. Kaj, ko bi bil ta požar glasen opomin, da se ustanovi tudi v Št. Jurju gasilno društvo?!

(Z Reke) Ogersko planinsko društvo v našem mestu razvija jako živahno svoje delovanje. Nedavno so bili na gori zvani „Veliki Vrh“. To ime jim ni ugajale, dali so torej temu hribu ime: „Gora Bathyan“. — 21. m. m. je na laškem parobrodu „Aurora M.“ nastal ogenj. Dan poprej je prinesel vino iz Bari-ja. Nazaj bi bil imel nesti dóge za sode. Pred odhodom je jelo na njem goreti. Škoda je velika. Parobrod je bil zavarovan v Genovi, a blago v Trstu. — 26. m. m. je neki Ivan Ciparič na postajo gredé padel v nezavest. Odnegli so ga v bolnišnico. — 29. m. m. nam je parobrod „Etelka“ prinesel iz Batuma 1496 ton petroleja, kateri se tukaj čisti. — Istega dné je dospel v našo luko lloydov parobrod „Marija Terezija“. Prinesel je raznega blaga v teži 1922 stotov. Prinesel je tudi za dunajski zoologični vrt tigre, panterje, jaguare, leve, orangutane, jako lepo gorilo in ptičev razne vrste. — 30. m. m. nastal je ogenj v prvem nadstropju hiše bratov Palese. Ognjegasci so bili hitro na mestu ter zadušili plamen. — 31. m. m. se je na parobrodu „Hungaria“ pripeljal k nam črnogorski

prestonaslednik Danilo s sestrama Heleno in Ano. Ob 7. uri 50 min. se je odpeljal na Dunaj. — 1. t. m. nam je prinesel iz Filadelfije angleški parobrod „Chigwell“ 1192 stotov petroleja. Vožnja je trajala 25 dni. — 2. t. m. je prinesel v naše pristanišče iz Moulmeina angleški parobrod „Baron Elibank“ 25.454 vreč riža. Vožnja je trajala 34 dni. Riža in petroleja ne manjka tukaj. Škoda, da je vse angleško in ne naše. — 3. t. m. so pripravili nekega Kajna Kučana, ker je kradel na postaji železo. — Crtež za novo guvernerjevo palačo je že izdelan. Zidati pričnó vsaki čas. Za to zgradbo bo tedaj dovolj prostora v Reki, a za hrvatsko gimnazijo ga ni. — Vreme imamo kaj lepo. Dežja smo dobili prav dosti. Vse lepo raste. Črešnje so že dozorele, mandeljni so polni, fige debele, le jabolk in hrušek bude malo. Vse je poživiljeno in prenovljeno, ker je Bog zemljo zalil.

(Slov. posojilnica v Velikovecu) na Koroškem je imela 1893. l. (II. upravno leto) 176.554 gold. 61 kr. denarnega prometa. Novih udov je pristopilo 109, izstopilo 4, ostalo 227. Hranilnih vlog se je vložilo 28.861 gold. 80 kr., izplačalo 11.414 gold., ostalo koncem leta 39.311 gold. Posojil se je dalo 74.212 gold. 13 kr., vrnilo 51.233 gold. 30 kr., ostalo 46.335 gold. 83 kr. Obresti od posojil se je plačalo 2093 gold. 35 kr., za hranilne vloge izplačalo 479 gold. 91 kr. Upravnih stroškov je bilo 58 gold. 93 kr., dobička 1142 gold. 96 kr. Rezerva je iznašala koncem leta 1631 gold. 59 kr.

(Zlato poroko) praznoval je minoli ponedeljek uradni sluga južne železnice, in sicer na postaji Zidani Most, gosp. Vacl. Rajšel. Njegovo ime se je često imenovalo po novinah zlasti leta 1887. ko se je bil vdrl hrib pri Zidanem Mostu. Prvi vdor pripetil se je 15. januarja 1887. leta, drugi siloviti po noči z 17. do 18. januarja, ki je porušil železniški tir ter popolnoma zagradil tok Savinje. Tedaj je hitel v temni noči Rajšel, brodeč po Savinji do pasú, iz vasi Spod. Breze na Zidani Most, ter ondi obvestil postajo, da se je ustavil brzovlak, ki je bil namenjen proti Rimskim topliam. Za ta pogumni čin je bil Rajšel odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono. Star je zdaj 74 let, je še čvrst in zdrav ter ima lepo pisavo; zajedno je oče desetim otrokom. Njegov oče je bil avstrijski vojak, ki se je udeležil vojne zoper Napoleona I. v bitvi pri Lipsiji; dobil je tedaj dvanaest krogel v levo nogo. Rajšel je rodom Pražan.

Društva.

(Društvo pivovarnih in sladnih mojstrov za Avstro-Ogersko) imelo je minolo nedeljo svoje občno zborovanje na Dunaju. V odbor je bil tudi izvoljen g. K. Baumer iz Ljubljane.

Telegrami.

Dunaj, 6. junija. Poročilo ogerskega odseka za vnanje stvari, katero je izdelal dr. Falk, naglašá, da je tridržavnozvezna politika jedina, ki more računati na brez-pogojno podporo Ogerske brez razlike stranke in veselo pozdravlja Kalnokyjevo poročilo o odnošajih z Rusijo. Poročilo odobrava politiko sedanjega ministra vnanji stvari in izraža zaupanje vanj.

Dunaj, 7. junija. Cesar se je povrnil dopoldne iz Brucka ob Litvi. Cesarica se je odpeljala za dva dni v grad Lichtenegg.

Dunaj, 7. junija. Vojni odsek ogerske delegacije vsprejel je nepremenjen vojni budget.

Levoy, 6. junija. V vzhodni Galiciji je vsled trajnega deževja poplavljenih več vasij. Več hiš in mostov se je že podrló. Na več krajih je promet pretrgan.

Belgrad, 6. junija. Po doslej nepotrjenih poročilih je v Požarevcu iz političnih povodov grdo razmesarjen in umorjen veljavni član napredne stranke Milija Petrović.

Kassel, 6. junija. V vasi Ober-Vorschütz je včeraj mej službo božjo treščilo v cerkev. Tri osebe mrtve, več poškodovanih.

Ponarejena črna svila. Sežgi vzorec blaga, katerega hočeš kupiti, in takoj spoznaš ponaredbó. Prava, čisto barvana svila se takoj škodra, hitro ugasne in pusti malo pepela prav svetlorjave barve. — Ponarejena svila pa, ki se hitro umaže in zlomi, počasi gori, posebno pa dalje tlé nekatere niti, če je blago zeló barvano, in pusti črnorjav pepel, ki se ne škodra, ampak zvije. Če starih pepel prave svile, postane prah, ponarejene svile pa ne. **Svilarnica G. HENNEBERG** (c. in kr. dvorni založnik), Zürich razpošilja rada vzorce prave svile vsakemu in pošilja po naročilu blago v hišo poštnine in carine prosto. Pisma veljajo 10 krajcarjev, dopisnice 5 krajcarjev v Švicí. 16 (7-3) 5

Umrlí so:

5. junija. Marija Nagode, gostija, 90 let, Cesta v mestni log 5, ostarelost.

6. junija. Pavla Klopčič, delavčeva hči, 2¹/₂ leta, Cesta na loko 11, škrlatica. — Marija Borštnar, zasebnica, 58 let, Tržaška cesta 8, bramorka.

V bolnišnici:

4. junija. Andrej Čerk, sodar, 24 let, meningitis.

5. junija. Marija Adamič, gostija, 72 let, srčna hiba.

Tujci.

5. junija.

Pri **Maliču**: Brunner, dvorni svétnik; Schak, superintendent; Schahrl, Heitler, Illek, Hoek, trgovci; Bettelheim, Wueherpfenig, Fürnberg, potovalci, z Dunaja. — Fisl z Jesenie. — Fröhlich iz Kamnika. — Klimek, zdravnikova soproga, iz Bleda. — Perz, posestnik, iz Kočevja. — Polainer, majorjeva soproga, s hčerjo, iz Trsta. — Casper iz Kočevja. — Paterno, trgovec, iz Sušaka. — Eichwalder, trgovec, iz Celovca. — Immer, trgovec, iz Kronštata. — Wahlfahrt, trgovec, s soprogo, iz Lipsije.

Pri **Slonu**: Pohl, knjigovodja; Weiss, Mayr, inženerja; Neuman; Schmid; Blau, potovalec, z Dunaja. — Jaklič iz Trsta. — Leuz iz Mengša. — Havas iz Vel. Kaniže. — Marinič, inful. proš, iz Doberle vasi. — Malusch, stotnik, iz Prostejeva. — Schober, tovarniški uradnik, s soprogo, iz Tržiča. — Ivan in Ivana Rupnik iz Idrije. — Torkar, župnik, iz Kóšane. — Walsler, potovalec, iz Celja. — Globočnik, trgovec, iz Kranja. — Hieber, trgovec, iz Gradea. — Hard, trgovec, iz Moganca.

Pri **bavarskem dvoru**: Eger z Dunaja. — Weiss, trgovec, iz Šmarja. — Meneghello, gimn. prof., iz Lesine. — Jonke iz Kočevja.

Pri **avstrijskem caru**: Zadnik, posestnica, iz Bistrice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Štramčar iz Vipave.

Tržne cene v Ljubljani

dne 7. junija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8 50	Špeh povejen, kgr.	66
Rež,	6 85	Surovo maslo,	82
Jecmen,	6	Jajce, jedno	2
Oves,	7 15	Mleko, liter	8
Ajda,	9 70	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 25	Telečje	52
Koruza,	6 30	Svinjako	64
Krompir,	4 20	Koštranovo	38
Leča, hktl.	14	Pišanec	30
Grah,	14	Golob	16
Fižol,	10	Seno, 100 kgr.	3 20
Maalo, kgr.	1	Slama,	2 77
Mast,	70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 50
Špeh svež,	64	„ mehka,	5

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735.9	15.0	sl. sever	jasno	0.00	
8. u. pop.	734.3	20.6	sl. vzh.	oblačno		
9. u. zveč.	736.2	16.6	sl. zapad	„		

Srednja temperatura 17.4°, za 0.5° pod normalom.

Mizne in plemenske

rake

293 razpošilja slednji dan sveže vjete 3-2

E. W. ULLRICH v Ljubljani.

Vsakomur

priporočamo obisk naše prodajalnice in ogled vele-zanimive zaloge najraznovrstnejših

rezbarskih proizvodov, korbio v najrazličnejših oblikah in izprehodnih palio

218 15

z zagotovitom najuljudnejše postrežbe in najnižje cene.

Franc Stampfel

(kočevska domača obrt)

v Ljubljani, Kongresni trg (Tonhalle).

Izbornó svojo zalogo

raznovrstnih vóz

kritih in prostih

lično in trpežno izdelanih priporočajo prečast. duhovščini in sl. občinstvu

Fr. Šiške dediči

Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po nizki ceni. 228 6-2

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotavža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marijacejske kapljice za želodec

zdravno preverjeno in znano zdravilo s čvrstilnim in krepilnim vplivom pri motenem prebavljenju, pri krču v želodcu in zabasanju.

1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl. 202 9

Dunajska borza

Dne 7. junija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gl. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 25 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " 10 "
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	96 " 50 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	994 " "
Kreditne akcije, 160 gl.	343 " 25 "
London, 10 funtov strl.	122 " 95 "
Napoleondor (20 fr.)	9 " 78 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 84 "
Nemških mark 100	60 " 10 "

Dne 6. junija.

Ogerska zlata renta 4%	116 gl. 15 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 " 05 "
4% državne srečke l. 1864., 250 gl.	147 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	164 " "
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	194 " "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	100 " "
Kreditne srečke, 100 gl.	196 " 50 "
St. Genóis srečke, 40 gl.	67 " "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	141 gl. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gl.	18 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gl.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gl.	69 " "
Windischgraezove srečke, 20 gl.	71 " "
Ljubljanske srečke	23 " "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	151 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2968 " "
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	— " "
Papirnih rubeljev 100	130 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšeza dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasníla v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavníc.